

Proeverij AHR

april 2012



Duitse Wijnkoningin 2010
Mandy Grossgarten uit Dernau

Het Ahrdal, niet alleen mooie wijnen !

Von der Sonne mit mehr als 1.450 Sonnenstunden im Jahr überschwänglich verwöhnt und vom Regen meist links liegen gelassen, zieht das milde Klima Naturliebhaber, Kulturinteressierte, Weinfreunde, Feinschmecker, Gesundheitsapostel, Wellness-Freaks und jene Unermüdlichen, die gern eine neue Trendsportart ausprobieren möchten an die Ahr, die einst von Romantikern als „die wildeste Tochter des Rheins“ gepriesen wurde. Kein Wunder beim Anblick des romantischen Flusslaufs, der bizarren Felsformationen, der Ruinen, der phantasieanregenden Burgen und der pittoresken Weinterrassen.

Wijngebied Ahr statistieken :

- Beplante oppervlakte : 552 ha.
Ter vergelijking : heel Duitsland heeft 102.000 ha., dus Ahr slechts zo'n 0,5% !
waarvan :
 - Spätburgunder : 339 ha, 61%
 - Portugieser : 46 ha, 8,3%
 - Riesling : 41 ha, 7,4 %
- ¼ (140 ha) van de oppervlakte is in handen van de Winzergenossenschaft Mayschoss
- Opbrengst gemiddeld : 45.634 hl, oftewel ca. 85 hl/ha, waarvan 96% QbA
 - Droge wijnen : ca. 50%

Opvallend is hier dat ook de kleinere producenten een scala aan producten leveren. Niet alleen Spätburgunder, maar sekt, Rieslings, likeuren, schnapps (trester), azijn en noem maar op.

Wat betreft reglementen is het de wijnboeren toegestaan te chaptaliseren tot 4%/vol. Opbrengst mag maximaal 100 hl/ha zijn. Er mag tot 15% andere druiven (uit andere gebieden of andere soorten, weliswaar van dezelfde kleur) bijgevoegd worden. Met name Dornfelder wordt gebruikt om de Spätburgunder wat meer kleur te geven.

Weingut Nelles, Heimersheim



Thomas Nelles

Weinhaus Nelles is te vinden in Heimersheim, in het lagere deel van het Ahrdal. Het bedrijf wordt geleid door Thomas Nelles, mede-oprichter van de Ahr-sectie van VDP wijngoederen (Verband Deutscher Prädikats- und Qualitätsweingüter). Naast het wijnbedrijf (met een klein, mooi proeflokaal) heeft men een hotel en restaurant. De eerste berichten m.b.t. wijnbouw door de familie dateren uit 1479, vandaar het etiket. De wijnen, met name de barrique versies, staan zeer goed bekend. De “B-52” (wat een naam...) werd in 2000 verkozen tot beste Duitse rode wijn en de “B-48” in 2007.

Naast de Spätburgunder produceert men ook Portugieser, Riesling, Muller-Thurgau, Grauburgunder, Weisburgunder en Domina. Een klein deel van de aanplant bestaat uit pinot noir van klonen uit Dyon, waarvan de wijn onder de naam “pinot noir” op de markt wordt gebracht.

Bekendste “Lage” is de Heimersheimer Landskrone.

Opp. : 6,5 ha

Wij proeven een 2-tal wijnen van deze topkelder, nl. de “Blanc de Noir” en de Spätburgunder “B”

1) Nelles Blanc de Noir 2010

100% pinot noir

Witte wijn uit rode druiven wordt al zeer lang gemaakt in Duitsland (Weissherbst). Maar het lijkt alsof de populariteit pas sinds het gebruik van de term “blanc de noir” een vlucht heeft genomen. Erg populair, en vrijwel nooit echt wit, meer een lichte rosé. Er zijn diverse redenen om zo’n wijn te maken. Sommige producenten verwijderen een deel van het druivensap voor de gisting om de most te concentreren en de rode wijnen wat meer body en kleur te geven. Van dat sap maakt men dan deze wijn. Maar anderen zien het als een goede manier om nog iets te maken (desnoods met de nodige kunstgrepen) uit inferieure kwaliteit druiven. Daar hoeft je bij Nelles niet bang voor te zijn. Deze wijn is loepzuiver, hoewel misschien wat zoet voor de meesten onder ons.

Winzergenossenschaft Mayschoss/Altenahr, Mayschoss

De Winzergenossenschaft in Mayschoss is met afstand de grootste producent van Ahr wijnen, maar liefst 25% van de totale productie komt van deze kelder.

Het is de oudste wijn-coöperatie TER WERELD, opgericht in 1868.

De coöperatie telt ongeveer 400 leden.

Oppervlak van de wijngaarden : 140 ha

Waarvan 65% Spätburgunder, 20% Riesling, 5% Portugieser, 5% Frühburgunder en 5% overig.

Gemiddelde jaarproductie : 1 miljoen liter

De coöperatie produceert vele wijnen in diverse kwaliteitsklassen. Over het algemeen is de kwaliteit van de wijnen goed. Men beschikt over een modern proeflokaal waar alle sekt, wijnen, likeuren, gedestilleerd en druivensap geproefd kunnen worden. Een aanrader, maar zorgt u vooral voor een onderkomen op loopafstand, want uitspugen van wijn is niet direct gebruikelijk in Duitsland...

Daarom onze tip : Hotel Jaegerstuebchen, een vriendelijk adres met een prachtig terras aan de Ahr.

Wij hebben vandaag een 3-tal wijnen van dit bedrijf, de "klassieke" serie : portugieser, dornfelder en natuurlijk spätburgunder



2) Altenahrer Klosterberg Portugieser 2010

De Portugieser is een blauwe druivensoort die voor rode wijn en soms voor rosé wordt gebruikt. Ook als tafeldruif geschikt. Veel landen hebben hun eigen synoniem voor de Blauwe portugieser. Het is een oude wijdverspreide soort die vooral in Zuid-Europa en het Donaugebied voorkomt. Een betrekkelijk gemakkelijke druif, zeer bestand tegen diverse ziekten. Zonder een goed snoeibeleid is het een uitbundige plant, met opbrengsten van gemakkelijk 120 hl/ha. Dit, gekoppeld aan de vrij lage zuurgraad, kan al snel leiden tot oninteressante, vlakke wijnen.

3) Walporzheimer Klosterberg Dornfelder 2009

De Dornfelder is een blauwe druivensoort die voornamelijk in Duitsland groeit. Het vruchtvlees bezit ook een sterke kleur. De helft van de aanplant bevindt zich in Pfalz. De Dornfelder geeft een dieprood, besfruit bezittende, stevige wijn. Ook deze druif is geschikt als tafeldruif.

Weingut Meyer-Näkel



Dit wijngoed in Dernau bestaat sinds 1950 er wordt momenteel geleid door voormalig wiskundeleraar Werner Näkel en sinds een aantal jaren zijn dochters Meike en Dörte, beide opgeleid aan de Wijnbouwuniversiteit in Geisenheim (Rheingau). Zijn vrouw Claudia is lerares. Zoals bij alle bekende adressen in het dal ben je er zeer welkom om te proeven, even van tevoren bellen.

Anders dan vrijwel alle andere wijnmakers aan de Ahr produceert men uitsluitend droge wijnen.

Alle wijnen zijn van onberispelijke kwaliteit. Naast de zeer goede Spätburgunders maakt Werner een tweetal verschillende Frühburgunders. Verder is men internationaal actief, met wijngaarden in Zuid-Afrika (in samenwerking met Neil Ellis) en Portugal (samen met o.a. Breuer)

Opp. : 15 ha

75% Spätburgunder, 15% Frühburgunder

Opbrengst : minder dan 50 hl/ha

Productie : 65.000 flessen

4) Frühburgunder 2008

Deze druif is een vroeg-rijpende variant van de Spätburgunder (meestal 3 a 4 weken eerder), wat natuurlijk zeer welkom is in een koud gebied. Hoewel de variant al lang bekend is, wint deze pas de laatste jaren aan populariteit. De druif staat bekend om zijn lage opbrengst. Toch een heel andere wijn dan zijn beroemde neef. Vaak wordt bij het beoordelen van deze wijnen gesproken over besfruit en cacao/mokka/nougat.

Druiven werden geoogst in september en gerijpt deels in traditionele houtvaten (voeders) en deels in gebruikte barrique, ca. 6 maanden.

Spätburgunder

De Pinot Noir behoort zonder twijfel tot de oudste druivenrassen die voor wijnbouw gebruikt worden. Sinds de 9^e eeuw wordt er vermelding gemaakt van deze druif, maar waarschijnlijk plantten de Romeinen het ras al. Introductie in het Ahrdal vond vermoedelijk plaats in de 18^e eeuw, vanuit Bourgogne. In Duitsland zijn ca. 12.000 ha. aangeplant, waarvan slechts een kleine 350 in het Ahrdal.

We hebben 5 wijnen op de proeftafel, van de klassieke via een (mijns inziens) interessante wat betreft prijs/kwaliteit, tot diverse topwijnen van bekende huizen.

Winzerenossenschaft Mayschoss 5) Ahr Spätburgunder Klassiker 2009

Kloster Marienthal



Aan een zijweggetje in Marienthal, net voorbij Walporzheim, bevindt zich Kloster Marienthal. Het uit 1167 daterende Augustijnen klooster heeft als zodanig gefungeerd tot in de 18^e eeuw, waarna het vervallen is. Van de kerk rest nog de ruïne. In de 20er jaren van de vorige eeuw is hier het staat-wijnbedrijf gevestigd dat nu sinds een aantal jaren in het bezit is van de Winzerenossenschaft Mayschoss. De oppervlakte van de wijngaarden bedraagt ca. 19 ha.

Het bedrijf beschikt over een schitterend onderkomen, met een proeflokaal plus klein lunch-restaurant en een prachtige binnenplaats/terras aan de voet van de wijngaarden, naast de kerk-ruïne. In de zomer worden er concerten gegeven.

Wat ons betreft is dit ons vaste lunchadres. Ze serveren er namelijk overheerlijke Flammkuchen.

De wijnen vinden wij heel plezierig, met name de beide barrique gerijpte, "Mönch" en "Abt"

6) Spätburgunder "Der Mönch" 2009

Vandaag op de proeftafel de Mönch, die op deels nieuw eiken wordt gerijpt.

Weingut Nelles

7) Spätburgunder "B" 2008

Uit de "B" serie van Nelles (B van barrique).

1 jaar nieuw eiken

Weingut Deutzerhof



Wolfgang Hehle



Deutzerhof is zonder twijfel een van de top-producenten van het Ahrdal. Het domein ligt direct aan de voet van de Mayschossener Monchberg en je kunt er 's zomers terecht voor een mooi glas wijn op hun terras. Tevens de enige producent van Chardonnay in het dal, deze druif is sinds 1991 toegestaan in Duitsland. Het bedrijf wordt geleid door Wolfgang Hehle en kende in 2010 een dramatisch jaar toen de enige zoon omkwam bij een verkeersongeluk. Diens vrouw Dorothee, de schoondochter van Hr. Hehle, heeft nu mede de leiding over het bedrijf.

Een groot deel van de zeer oude druivenstokken van Deutzerhof zijn wortelecht en van een variant met kleine druiven. Voor de topwijnen beperkt men de opbrengst tot soms niet meer dan 20 hl/ha.

Er wordt uiterst milieuvriendelijk gewerkt, met als resultaat uitbundige vegetatie in de wijngaard.

Opp. :10 ha

Productie : 65.000 flessen

8) Spätburgunder Grand Duc 2008

Afkomstig voornamelijk uit de Heimersheimer Landskrone met een deel Mayschossener Monchberg.

De wijn wordt in open vaten vergist en vervolgens gerijpt in barriques vervaardigd uit de beste kwaliteit eiken. Alleen Auslese kwaliteit druiven worden voor de Grand Duc gebruikt en de wijn wordt niet gechaptaliseerd.

Weingut J.J. Adeneuer



Marc en Frank Adeneuer

Opp. : 9 ha

Een inmiddels zeer bekend wijngoed in Ahrweiler. Geleid door twee broers, met een duidelijke mening wat betreft wijn. Het bedrijf is al 500 jaar in familiebezit en wordt alom geprezen, door kenners, vakliteratuur en wie al niet.

Alle wijnen worden gescheiden naar soort en wijngaard gevinifieerd en in houten vaten opgevoed, overigens nooit op volledig nieuw eiken. Dat zou de “terroir” teveel maskeren. De Walporzheimer Garkammer (een mini-wijngaard van slechts 0,6 ha) is volledig in bezit van het bedrijf en men heeft een mooi perceel in de Ahrweiler Rosenthal, waar ook de VDP wijn van vanavond vandaan komt.

Men werkt zeer milieuvriendelijk en hanteert een eigen methode om vocht in de bodem te houden, namelijk een laag stro rond de druiven. Hierdoor kun je hun percelen gemakkelijk terugvinden.

Ze produceren voornamelijk Spätburgunder (ook sekt), een beetje Frühburgunder en nog wat “overgebleven” Portugieser en Dornfelder. Ik heb met Marc Adeneuer mijn voorlopige proeflijst doorgenomen. Dat was wel grappig. Bij sommige wijnen moest hij meewarig lachen, maar over het algemeen vond hij het een goed programma. Tot hij ontdekte dat ik als afsluitende wijn zijn zoete Dornfelder wilde nemen. Grote verontwaardiging was het gevolg, hoe ik het in mijn hoofd haalde om na al die mooie spätburgunders zoiets gruwelijks als een zoete wijn neer te zetten. “Maar het is je eigen wijn”. “Ja zeg, maar dat serveer je toch niet, dat is voor ouderwetse wijn drinkers...”. Aldus Marc Adeneuer. Kortom, ik mocht een van zijn top-wijnen alleen schenken als ik dat rare idee uit mijn hoofd zette. Vandaar dat ik u vanavond geen zoete wijn kan aanbieden en we het als laatste wijn met deze VDP moeten doen ☺

9) Ahrweiler Rosenthal GG, VDP, 2009